

JOAN SALVAT PAPASSEIT

Barcelona, 1894-1924. Poeta. De formació autodidacta i extracció proletària és un dels representants més significatius de l'avantguarda històrica a Catalunya. Orfe de pare, des del 1901 visqué a l'Asilo Naval Español. A partir de 1906 fins el 1917 va fer oficis ben diversos, des d'aprenent d'adroguer fins a vigilant nocturn al moll. Cap el 1914 havia ingressat a la «Juventud Socialista». S'inspirà en l'anarquisme i inicià una defensa aferrissada de la classe obrera. Molts d'aquests articles foren reunits a *Glosas de un socialista* (1916). Aquest és un període on té preferència la llengua castellana i on s'aboca a la crítica políticsocial.

La seva obra assagística comprèn tres reculls: *Humo de fábrica* (1918), els textos dels *Mots propis* (1917-1919) i, finalment, *La ploma d'Aristarc*, que no arribà a publicar. A les seves filles dedicà *Els nens de la meua escala: dites d'infants* (1926). L'escriptor va convertir la Llibreria Nacional Catalana en un focus avantguardista, sobretot a partir de l'estada que va fer a París el 1920 on prengué contacte amb diferents autors d'avantguarda. Arran d'una forta crisi personal i desenganyat del socialisme abandonà la política i es dedicà de ple a la poesia que no deixà de conrear fins el moment de la mort. El seu primer poema català que aparegué el 1917, «Columna vertebral: Sageta de foc» juntament amb els textos programàtics *Sóc jo que parlo als joves* (1919), *Concepte de poeta* (1919) i el manifest *Contra els poetes amb minúscula: primer manifest català futurista* (1920), són el clam d'una poètica que l'acostà al futurisme de Marinetti, a l'*esprit nouveau* d'Apollinaire i al nunisme de Pierre Albert-Birot, fins i tot al regeneracionisme de Joan Maragall, sobretot a partir del vitalisme que expressen. Esporàdicament col·laborà a *La Revista*, *Vell i Nou*, *La Publicitat* i *La Mainada*, entre altres. La seva obra poètica la integren sis títols: *Poemes en ondes hertzianes* (1919), que expressa la descoberta futurista i la recerca d'una poètica personal; *L'irradiador del port i les gavines* (1921), continuador de l'anterior però on s'aprofundeixen les troballes del futurisme; *Les conspiracions* (1922), llibre que conté vuit poemes d'inspiració nacionalista), *La gesta dels estels: mostra de poemes* (1922), on inicià un procés de mitificació de la realitat quotidiana a través de l'elegia i l'enyor, *El poema de la rosa als llavis* (1923), poema unitari de tema amorós, i, finalment, *Óssa Menor: fi dels poemes d'avantguarda* (1925), Morí de tuberculosi als trenta anys. La seva vida i la seva obra estigueren sempre dedicades a l'exaltació de la joventut, la llibertat, la sinceritat, l'heroisme i la lluita

**Pau Fibla
Florentí Adam
Adrià Barrio**